

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - Ten
Desselaer te LOVENJOEL**

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 25932

Instelling Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - Ten
Desselaer

Directeur Philippe COCKX

Adres Klein Park 4 - 3360 LOVENJOEL

Telefoon 016-85.21.70

Fax 016-85.21.79

E-mail info@tendesselaer.be

Website www.tendesselaer.be

Bestuur van de instelling Ten Desselaer Lovenjoel

Adres Klein Park 4 - 3360 LOVENJOEL

Scholengemeenschap Hageland

Adres Dorpsstraat 18 - 3210 LUBBEEK

CLB Vrij CLB Leuven

Adres Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 15-09-2015; 17-09-2015; 18-09-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 18-09-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 10-11-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jan PANHUYSSEN

Teamleden Veronique BILTEREYST, Frieda THIELS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Nederlands in type 3 - kleuter- en lager onderwijs	9
3.1.1.2 Wereldoriëntatie in type 3 - kleuter- en lager onderwijs	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Onderwijsaanbod	18
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	25
9 ADDENDUM.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPD-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - ♦ de beginsituatiebepaling
 - ♦ de doelenselectiefase
 - ♦ de voorbereidingsfase
 - ♦ de uitvoeringsfase
 - ♦ de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs Ten Desselaer in Lovenjoel. De school richt zich tot leerlingen met een gedrags- en emotionele stoornis (type 3) en leerlingen met een autismespectrumstoornis (type 9). Naar aanleiding van het Decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften startte de school vanaf 1 september 2015 met een type 9-werking. De onderwijsinspectie respecteert hiervoor implementatietijd en neemt de specifieke type 9-werking nog niet mee in het onderzoek dat ze voert om haar advies te bepalen. Het schoolteam zet voorlopig zijn werking verder en integreert de leerlingen die zijn ingeschreven op basis van een type 9-verslag, in de type 3-werking. Aangezien het schoolteam ook geen pedagogische eenheden organiseert waarin uitsluitend leerlingen met een type 9-verslag onderwijs volgen, richt het onderzoek van de onderwijsinspectie zich op de gehele schoolwerking.

Op dezelfde campus bevindt zich ook het dienstverleningscentrum Ave Regina. Het schoolteam werkt hiermee samen voor de opvang en begeleiding van de semi-interne en interne leerlingen. Aan het einde van vorig schooljaar namen de leerlingen en het schoolteam een gerenoveerd schoolgebouw in gebruik. De laatste jaren neemt het leerlingenaantal toe. Nogal wat leerlingen hebben een complexe sociaal-economische achtergrond. De directeur heeft een lange onderwijservaring en leidt al geruime tijd deze school. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 8 september 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Ze ging de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen volgens het cyclische proces van handelingsplanning na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het onderwijsaanbod en de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het proces van handelingsplanning binnen de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie niet aan de verwachtingen van de overheid voldoet. Het schoolteam slaagt er onvoldoende in om de achtergrondkenmerken, de ervaringen en het ontwikkelingsniveau van elke leerling in kaart te brengen. Het lukt er ook niet in de onderwijsnoden te formuleren en het leertraject van elke leerling uit te stippelen. Hierdoor kan het schoolteam geen functionele en doelgerichte zorgvraag voor de individuele leerling of de leerlingengroep formuleren. Het schoolteam kent de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen onvoldoende. Deze doelen zijn niet richtinggevend voor de doelenselectie. In de lagere afdeling stemmen de leerkrachten de doelenselectie voor Nederlands grotendeels af op de gebruikte onderwijsleerpakketten. Ze hebben hierdoor onvoldoende expliciete aandacht voor de domeinen luisteren, spreken en (functioneel) schrijven. In de kleuterafdeling leggen de leerkrachten intuïtief een aantal zinvolle accenten in het activiteiten aanbod, maar ze gebruiken de ontwikkelingsdoelen Nederlands en wereldoriëntatie te weinig. Ook de mogelijke opstapjes om die doelen na te streven, gebruiken ze te weinig. Ze geven vanuit allerlei bronnenmateriaal invulling aan de beide leergebieden. Het overleg leidt onvoldoende tot bindende afspraken over de aanpak en de graduele opbouw van het onderwijsaanbod.

Voor het leergebied wereldoriëntatie krijgt het schoolteam een te grote zelfstandigheid om naar eigen inzicht een doelenkader en bronnenmateriaal te kiezen. Hierdoor selecteren de betrokken leerkrachten doelen op een diverse manier. Er is op dit vlak geen afstemming op elkaar. Het schoolteam maakt geen formele afspraken over een planmatige werking. De aandacht voor organisatorische maatregelen zoals differentiatie, groeperings- en werkvormen, onderwijstijd en materialen is te beperkt. De gebruikte planningsdocumenten zijn bijgevolg sterk leerkrachtafhankelijk, beperkt functioneel en sturen het handelen van het schoolteam niet. Het schoolteam gebruikt de overlegmomenten onvoldoende om relevante leerinhouden vast te leggen en hierop hun pedagogisch-didactisch handelen af te stemmen. Het schoolteam houdt bij de selectie van leerinhouden onvoldoende rekening met de beginsituatie van de leerlingen. Het aanbod sluit hierdoor vaak niet aan bij het ontwikkelingsniveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. In geen van beide leergebieden komen alle domeinen met voldoende diepgang en evenwicht aan bod. Het schoolteam streeft hierdoor de harmonische ontwikkeling van de leerlingen onvoldoende na. Binnen het leergebied Nederlands heeft het schoolteam vooral aandacht voor technisch-cognitieve aspecten van de taal, zoals spelling en woordenschatontwikkeling. Het schoolteam besteedt onvoldoende doelgerichte aandacht aan de taalvaardigheden spreken en luisteren. Voor wereldoriëntatie ligt de focus in de klaspraktijken vooral op kennis, terwijl gericht inspelen op opgebouwde inzichten, vaardigheden en attitudes weinig gebeurt. Het schoolteam heeft bijzondere aandacht voor het domein techniek, maar de invulling van dit aanbod gebeurt onvoldoende geïntegreerd. Het staat hoofdzakelijk los van de klaswerking en de decretale ontwikkelingsdoelen. Het schoolteam creëert onvoldoende situaties waarbij de leerlingen kansen krijgen om zelf te ontdekken, te ervaren en al spelend te leren. De afwezigheid van een doordachte doelenselectie zorgt ervoor dat de evaluatie van beide leergebieden zich vooral richt op het product en zich te weinig toespitst op het doorlopen proces. De evaluatie geeft slechts een zeer beperkt beeld over de mogelijkheden of de vorderingen van de leerlingen. Het schoolteam evalueert voor Nederlands vooral het aanbod uit het onderwijsleerpakket waardoor de evaluatie van de domeinen spreken, luisteren en (functioneel) schrijven onvoldoende aandacht krijgen. De gebrekkige en actuele evaluatiepraktijk geeft de leerlingenbesprekingen te weinig richting en leidt niet tot kernachtige besluiten. Deze besluiten sturen het cyclische leerproces op groeps- en individueel niveau te weinig aan.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het onderwijsaanbod maakt duidelijk dat een handelingsplanmatige aanpak ook binnen de andere leergebieden tekorten vertoont. Het schoolteam neemt niet alle leergebieden en domeinen in het onderwijsaanbod op. Het schoolteam vertrekt te weinig vanuit een gedragen schoolvisie om het onderwijsaanbod richting te geven. Bovendien verkent het schoolteam onvoldoende de visie en de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen. De meeste teamleden hebben een positief stimulerende omgangs- en begeleidingsstijl en hebben een groot hart voor de leerlingen. Klasobservaties tonen aan dat de meeste teamleden onbewust het probleemgedrag van leerlingen versterken doordat ze hun klasmanagement onvoldoende richten op problemen voorkomen.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding toont aan dat de meeste teamleden alert zijn voor het sociaal-emotioneel welbevinden van de leerlingen. Hoewel het schoolteam met veel zorg de leerlingen probeert te ondersteunen, gebeurt de sociale en emotionele begeleiding veeleer intuïtief dan doelgericht. Het schoolteam krijgt bovendien een zeer grote vrijheid om deze opdracht volgens eigen inzichten invulling te geven. Inspelen op acute noden en crisismomenten beheersen, komt dan ook heel vaak voor. Het schoolteam investeert heel wat lestijden en materiële middelen voor de opvang van leerlingen die tijdelijk niet in de klas kunnen verblijven, maar evalueert de procedures en de werking voor deze crisisopvang onvoldoende.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat het intern leiderschap hoofdzakelijk bij de directeur berust en een kernteam hierbij ondersteunt. De organisatorische en administratieve aspecten van het schoolleven slopen veel tijd op van de directeur, waardoor hij onvoldoende het pedagogisch-didactisch leiderschap opneemt. Het kernteam slaagt er slechts beperkt in om het onderwijskundig schoolbeleid uit te bouwen. Een gebrek aan duidelijke mandatering voor de kernteamleden hypothekeert een aantal implementatieprocessen. Het schoolteam waardeert de directeur voor zijn groot engagement op het vlak van bereikbaar zijn, empathie en luisterbereidheid. Op onderwijskundig vlak ervaren zij een gebrek aan visie, aansturing en opvolging. De schoolorganisatie voorziet heel wat structuren voor een participatieve schoolcultuur, maar deze is weinig doelgericht. Ondanks goede wil slagen de onderwijskundige werkgroepen er niet in tot een concreet resultaat te komen. Hiervoor ontbreken aansturing, coaching, opvolging en doordachte nascholingstrajecten. Nieuwe inzichten blijven vaak beperkt tot een theoretische duiding, maar vinden hun weg naar de concrete klaspraktijk niet. Effecten van nascholing zijn heel gering.

Het beleid met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne voldoet niet. De school beschikt niet over een systematiek om tekorten op te sporen. Verplichte informatie verzamelen en controles uitvoeren door de interne en externe dienst vertonen ernstige gebreken. De school kent onvoldoende de tekorten en actiepunten waaraan ze dient te werken en mist de alertheid om ongunstige situaties in de leer- en werkomgeving op te merken. Dit resulteert in een onvoldoende planmatig, doelgericht en dynamisch veiligheidsbeleid.

Het onderzoek naar de selectie van erkenningsvoorwaarden en van overige reglementering toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Tijdens de doorlichting stelde de onderwijsinspectie echter vast dat het schoolteam artikel 54 van het Decreet Basisonderwijs niet respecteert en getuigschriften 'onrechtmatig' uitschrijft. De onderwijsinspectie beschouwt de leerdoelen van het gevolgde handelingsplan niet als gelijkwaardig met die van het gewoon lager onderwijs.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een ongunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' en 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Wat betreft de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' leiden de vaststellingen in verband met de inspanningsverplichting van het schoolteam, om via het cyclische proces van handelingsplanning de ontwikkelingsdoelen na te streven voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie, tot een ongunstig advies. Het onderwijs voldoet niet aan de decretale en maatschappelijke verwachtingen voor kwaliteitsvol onderwijs. De onderwijsinspectie is van oordeel dat externe ondersteuning nodig is om de tekorten te remediëren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 3 - kleuteronderwijs

Nederlands, wereldoriëntatie

type 3 - lager onderwijs

Nederlands, wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Nederlands in type 3 - kleuter- en lager onderwijs

Voldoet niet

Het cyclische proces van handelingsplanning leidt voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate tot een gericht selecteren en nastreven van ontwikkelingsdoelen. Het schoolteam slaagt er onvoldoende in om zich een totaalbeeld van het talig functioneren van elke leerling te vormen op basis van interne en externe gegevens. Door een gebrekkige beginsituatiebepaling komt het schoolteam niet tot een doelenselectie op maat van de individuele leerling of de leerlingengroep. Het schoolteam richt haar aandacht onvoldoende op een harmonische ontwikkeling en optimale integratie. De gehanteerde planningsdocumenten zijn onvoldoende functioneel en hebben te weinig aandacht voor organisatorische maatregelen. Het schoolteam slaagt er onvoldoende in om een onderwijsaanbod op maat van het kind aan te reiken als een samenhangend en evenwichtig geheel. Het schoolteam evalueert de vorderingen op maat van elke individuele leerling onvoldoende. De evaluatiepraktijk ondersteunt te weinig het nastreven van de geselecteerde doelen.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

De beginsituatiebepaling is onvolledig waardoor het schoolteam een onvoldoende breed beeld heeft over het ontwikkelingsniveau, de mogelijkheden en de noden van de leerling(en) voor het leergebied Nederlands. Het schoolteam formuleerde een visie die start vanuit het belang van taalvaardigheidsonderwijs. In de beginsituatiebepaling houdt het schoolteam echter te weinig rekening met dit uitgangspunt.

Bij de inschrijving van een nieuwe leerling baseert het schoolteam zich op het gesprek met de ouders, het inschrijvingsverslag en eventuele informatie uit de vorige school. De therapeuten, de bijzondere leermeester individueel onderwijs (BLIO) en de leerkrachten nemen een aantal gestandaardiseerde testen of toetsen uit de onderwijsleerpakketten af om een beeld te krijgen van de taalontwikkeling. Voor de leerlingen van de kleuterafdeling en van de speelleerklas leveren logopedische testgegevens en observaties door de kleuteronderwijzers informatie aan.

De klassamenstelling gebeurt op basis van deze verzamelde gegevens, maar ook de leeftijd en de sociaal-emotionele leerling- en groepskenmerken spelen hierbij een rol. Voor de beginsituatiebepaling van leerlingen die al langer in de school aanwezig zijn, baseert het schoolteam zich op de eindklassenraadsverslagen en informeel overleg.

De verzamelde gegevens leiden onvoldoende tot een totaalbeeld van het talig functioneren van elke leerling. Voor spreken, luisteren, functioneel schrijven en begrijpend lezen is de beschikbare informatie over het ontwikkelingsniveau van de leerling te summier. Hierdoor komt het schoolteam niet tot het formuleren van een doordachte zorgvraag voor de individuele leerling of de

leerlingengroep.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg

De doelenselectiefase verloopt ontoereikend waardoor het schoolteam noch op niveau van de individuele leerling, noch op groepsniveau komt tot een relevante doelenselectie voor het leergebied Nederlands. Het schoolteam slaagt er niet in haar visie op taalvaardigheidsonderwijs te koppelen aan de decretale ontwikkelingsdoelen en deze te vertalen naar de dagelijkse onderwijspraktijk. Een referentiekader gebaseerd op de decretale ontwikkelingsdoelen als centraal vertrekpunt voor de doelenselectie op maat van de individuele leerling ontbreekt. In de praktijk stemmen de teamleden uit de lagere afdeling de doelenselectie grotendeels af op het onderwijsleerpakket. Het schoolteam ondernam in het verleden pogingen om de doelen uit het onderwijsleerpakket op de decretale ontwikkelingsdoelen type 1 en 8 af te stemmen. In de praktijk is dit weinig herkenbaar. De kleuteronderwijzers laten zich voor de doelenselectie inspireren door meerdere bronnenboeken. Het schoolteam heeft geen zicht op een evenwichtige doelenselectie voor de verschillende domeinen. In de meeste klassen overwegen de technische aspecten, waardoor de domeinen spreken en luisteren vanuit levensechte contexten te weinig kansen en invulling krijgen. Dit staat een harmonische ontwikkeling in de weg. Het schoolteam stelt de verticale samenhang niet voorop. Leerkrachten zijn ook niet op de hoogte van de nagestreefde en bereikte doelen in de vorige klasgroep. Formeel overleg tussen de kleuter- en de lagere afdeling ontbreekt. Het schoolteam slaagt er onvoldoende in om multidisciplinair te komen tot een doelenselectie op niveau van de groep en de individuele leerling. De klassenraad is vaak mededelend of vaststellend van aard en te weinig gericht op concrete afspraken.

Vorbereidingsfase

Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

De voorbereidingsfase is onvoldoende krachtig en functioneel uitgewerkt. De aandacht voor de nodige organisatorische maatregelen is te gering. De opstelling van het individueel handelingsplan of groepswerkplan is de verantwoordelijkheid van de klasleerkracht. Hierbij houdt hij weinig rekening met de specifieke zorgvraag van de leerlingen. Het groepswerkplan of individueel handelingsplan richt het handelen van de leerkracht niet. Het schoolteam maakt deze documenten als verantwoordingsmiddel en niet als functioneel werkinstrument. Duidelijke schoolafspraken of richtlijnen over functionele planningsdocumenten ontbreken waardoor de invulling varieert van uitgebreid tot minimalistisch en zelfs onbestaand.

In de multidisciplinaire overlegmomenten heeft het schoolteam te weinig aandacht voor het pedagogisch-didactisch handelen en de verticale afstemming.

De aandacht voor differentiatie en remediëring is vrij beperkt, ondanks het feit dat de leerlingen van eenzelfde groep zich niet allemaal op hetzelfde ontwikkelingsniveau bevinden. Weliswaar experimenteert het schoolteam met de organisatie van klasoverschrijdende niveaugroepen om gericht tegemoet te komen aan specifieke noden van leerlingen.

Teamleden uit de kleuterafdeling leggen een verband tussen de leefwereld van de kinderen, de jaarkring en het aanbod. De leerkrachten uit de lagere afdeling daarentegen baseren het aanbod overwegend op een onderwijsleerpakket. De

meeste leerkrachten reflecteren onvoldoende over de relatie van het aanbod uit het onderwijsleerpakket en de dagelijkse leefwereld van de leerlingen. Hiermee laten ze heel wat kansen tot functioneel taalonderwijs liggen. Ze hebben weinig aandacht voor de relatie tussen thema-, school- en instructietaal. Het schoolteam heeft geen weet van de mate waarin de leerlingen de basiswoordenschat binnen de thematische werking doorheen de school beheersen. Leesbevorderende initiatieven, boekenpromotie of activiteiten die het leesplezier aanmoedigen, krijgen weinig aandacht. Het schoolteam beschikt over een vrij omvangrijke bibliotheek, maar het boekenaanbod is weinig uitdagend en eigentijds. De kleuteronderwijzers doen inspanningen om de samenhang van het onderwijsaanbod Nederlands met de andere leergebieden te bevorderen. Deze pogingen zijn nog onvoldoende gestructureerd. In de voorbereidingsfase gaat er te weinig aandacht naar een rijke, gevarieerde en werkelijkheidsgerichte invulling van thema's op maat van de kleuter(s).

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

Het schoolteam slaagt er onvoldoende in om een onderwijsaanbod op maat van de individuele leerling of de groep te realiseren. De kleuterwerking beoogt de taalontwikkeling te stimuleren, maar de kleuteronderwijzers laten hiervoor tal van kansen liggen. Behalve bij activiteiten die de kleuteronderwijzer begeleidt, zijn de kansen tot taalverwerving en taalontwikkeling bijzonder beperkt.

Teamleden uit de lagere afdeling trekken te veel onderwijstijd uit voor de technisch-cognitieve taalaspecten. De meeste klassen besteden bijzonder veel aandacht aan spelling en woordenschatontwikkeling. Voor spelling gebruiken de onderwijzers een apart onderwijsleerpakket. De woordpakketten staan los van de behandelde thema's. De kansen tot transfer en samenhang blijven hierdoor onbenut.

Een aantal onderwijzers gaat ervan uit dat spreken en luisteren doorheen de dag spontaan en ruim voldoende aanbod komen. Om bewust aan deze taalvaardigheden te werken, is echter onvoldoende onderwijstijd voorzien. De horizontale samenhang tussen het leergebied Nederlands en de andere leergebieden is zeer beperkt.

In de klasbeelden of op de werktafels van de leerlingen zijn weinig sporen van ondersteunende algoritmes, heuristieken en denkkaders terug te vinden. De meeste leerkrachten hebben weinig aandacht voor de integratie van informatie- en communicatietechnologie (ICT) tijdens de lessen Nederlands. De onderwijzers maken hoofdzakelijk gebruik van docerend en sterk geleid onderwijs. Het gebruik van een stimulerende begeleidingsstijl die leerlingen voor uitdagingen plaatst en aanzet tot communicatie en probleemoplossend denken, is beperkt aanwezig. De logopedisten ondersteunen een aantal leerlingen met specifieke talige noden. De afstemming tussen het onderwijsleeraanbod van de klasleerkracht en het therapie-aanbod is gering. Het schoolteam wendt de onderwijstijd onvoldoende doordacht aan. Doorheen de dag gaat heel wat onderwijstijd verloren aan overgangen en snackmomenten.

Evaluatiefase <i>Visie en afspraken</i> <i>Systeem of instrument</i> <i>Gelinkt aan</i> <i>doelen/diagnostisch</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i> <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Procesevaluatie</i> <i>Rapportering</i>	Het schoolteam slaagt er niet in om doorheen de evaluatiefase zich een correct, evenwichtig en transparant beeld te vormen over de vorderingen van de leerlingen. Evenmin wendt het schoolteam de evaluatiefase aan om gezamenlijk te reflecteren over het proces van de handelingsplanning. Het schoolteam toetste de eigen evaluatiepraktijk niet aan haar visie op taalvaardigheidsonderwijs. Het schoolteam evalueert hoofdzakelijk het aanbod uit het onderwijsleerpakket en niet de geselecteerde doelen. Het schoolteam heeft onvoldoende zicht of de leerlingen de nagestreefde doelen bereiken. Via een aantal gestandaardiseerde testen en toetsen uit het onderwijsleerpakket volgen de logopedisten en de leerkrachten de ontwikkelingsevolutie van de technisch-cognitieve taalaspecten van de leerlingen op. Een aantal aspecten van de taalontwikkeling, zoals onder andere de spreek- en luistervaardigheid, volgt het schoolteam niet systematisch op. Door de afwezigheid van een doordachte doelenselectie leiden de multidisciplinaire midden- en eindklassenraden niet tot kernachtige besluiten. Zij vormen te weinig aanleiding tot bijsturing van het leerproces op groeps- en individueel niveau en tot het formuleren van een nieuwe beginsituatie. De kleuteronderwijzers evalueren via observaties waarvoor ze schema's en criteria uit allerlei ondersteunend bronnenmateriaal samenbrachten. Op afdelingsniveau ontbreken aansturing en ondersteuning die tot concrete en gelijkgerichte afspraken leiden. De criteria die de (eind)klassenraad hanteert om te beslissen of de vorderingen van de leerlingen voor Nederlands voldoen om het getuigschrift uit te reiken, zijn niet valide. De onderwijsinspectie beschouwt de leerdoelen van het gevolgde handelingsplan niet gelijkwaardig aan die van het gewoon onderwijs. Het schoolteam heeft weinig aandacht voor breed evalueren. De leerlingen krijgen weinig kansen om te reflecteren op het eigen leerproces. De mate waarin foutenanalyses het vervolgtraject van de leerlingen voor Nederlands bepalen, verschilt van klas tot klas. De rapportering is vrij identiek aan het klassenraadverslag en weinig toegankelijk voor ouders en leerlingen. Inbreuk(en) op regelgeving De onderwijsinspectie stelt vast dat het schoolteam de basisregelgeving opgenomen in het Decreet Basisonderwijs Art.54 niet respecteert en getuigschriften 'onrechtmatig' toekent. De onderwijsinspectie beschouwt de leerdoelen van het gevolgde handelingsplan niet als gelijkwaardig met die van het gewoon lager onderwijs. Teamleden selecteren geen ontwikkelingsdoelen of eindtermen en streven die binnen het handelingsplanmatig werken ook niet na. Het onderwijsaanbod richt zich niet op een evenwichtig aanbod uit alle leergebieden en domeinen.
--	--

3.1.1.2 Wereldoriëntatie in type 3 - kleuter- en lager onderwijs

Voldoet niet

Het cyclische proces van handelingsplanning leidt voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate tot een gericht selecteren en nastreven van ontwikkelingsdoelen. Het schoolteam slaagt er onvoldoende in om zich een totaalbeeld van elke leerling te vormen op basis van interne en externe gegevens. Door een gebrekkige beginsituatiebepaling en onvoldoende afspraken over het gehanteerde doelenkader komt het schoolteam niet tot een doelenselectie op maat van de individuele leerling of de leerlingengroep. De onvoldoende functionele planningsdocumenten hebben weinig aandacht voor organisatorische maatregelen en ondersteunen het handelen van het schoolteam te weinig. Het schoolteam slaagt er onvoldoende in om een onderwijsaanbod op maat van het kind aan te reiken als een samenhangend en evenwichtig geheel. Hierdoor slaagt het schoolteam er onvoldoende in om bij de leerlingen een brede harmonische vorming te realiseren die gericht is op een maximale maatschappelijke integratie. In de evaluatie slaagt het schoolteam er niet in zich een correct beeld te vormen over de vorderingen van de leerling. De evaluatiepraktijk ondersteunt te weinig het nastreven van de geselecteerde doelen.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Het schoolteam vormt zich een onvoldoende breed en functioneel beeld over de beginsituatie van de leerlingen. Noch op individueel vlak, noch op groepsniveau vormen de achtergrondkenmerken, de ervaringen, het gevolgde leertraject en de onderwijsnaden van de leerlingen het startpunt van het onderwijsaanbod. Het schoolteam komt niet tot het formuleren van een zorgvraag voor de individuele leerling of de leerlingengroep. Ofschoon het schoolteam bij de inschrijving peilt naar de vrijetijdsinvulling en de interesses van de nieuwe leerling biedt het leerlingendossier hierop onvoldoende zicht. Voor de beginsituatiebepaling van leerlingen die al langer in de school aanwezig zijn, baseert het schoolteam zich op de eindklassenraadsverslagen. Deze informatie beperkt zich echter tot een opsomming van thema's of lesonderwerpen, aangevuld met een beschrijving van de leer- en werkhouding van de leerling. Het schoolteam heeft geen zicht op de eerder nagestreefde doelen. In het schoolteam zijn onvoldoende richtlijnen of afspraken over de wijze waarop de beeldvorming dient te gebeuren. Ook tijdens de klassenraden komen de verschillende domeinen en aspecten van wereldoriëntatie amper tot niet aan bod. De beginsituatiebepaling gebeurt niet vanuit een multidisciplinaire aanpak.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg

De doelenselectiefase is onvoldoende uitgewerkt en resulteert niet in een doordachte selectie van ontwikkelingsdoelen. Het schoolteam maakte geen afspraken over een referentiekader als basis voor de doelenselectie. De meeste leerkrachten hanteren doelen die ze uit allerlei bronnenmateriaal halen. Ze krijgen een grote autonomie om naar eigen inzicht een doelenkader te kiezen waardoor de doelenselectie op diverse manieren gebeurt en verschilt van groep tot groep. De doelenselectie komt onvoldoende voor in het individuele handelingsplan of in het groepswerkplan. De verschillende domeinen komen met onvoldoende evenwicht en verticale samenhang aan bod. De verantwoordelijkheid voor de doelenselectie berust vrijwel uitsluitend bij de individuele teamleden. Tijdens de klassenraad vormt dit aspect van de handelingsplanning geen onderwerp van overleg.

Vorbereidingsfase <i>Planning</i> <i>Multidisciplinair</i> <i>Groeperingsvorm</i> <i>Infrastructuur en uitrusting</i>	De voorbereidingsfase is er onvoldoende op gericht om tijdens het multidisciplinair overleg een strategie te bepalen om de geselecteerde doelstellingen binnen de vooropgestelde tijd te realiseren. Het schoolteam maakte onvoldoende afspraken die een doordachte handelingsplanmatige aanpak garanderen. Een werkgroep zette in op de inhoudelijke verdieping van dit leergebied, maar dit leidde tot weinig concrete resultaten. Hiervoor ontbreekt de noodzakelijke aansturing en opvolging. De verschillende professionaliseringsinitiatieven leidden noch tot een richtinggevend kader voor een harmonisch aanbod, noch tot een juiste strategie om dit leergebied aan te pakken. De uitwerking van planningsdocumenten is sterk leerkrachtafhankelijk en weinig ondersteunend voor de klaspraktijk. In de meeste klassen gaat er onvoldoende onderwijstijd naar wereldoriëntatie. In de eindklas primeert het domein techniek en gaat er te weinig aandacht naar de andere domeinen. Vanuit het perspectief op het vervolgonderwijs dat het schoolteam voor haar leerlingen vooropstelt, investeert het schoolbeleid in de aanstelling van een vakleerkracht techniek. De betrokken klasleerkrachten en de leerkracht techniek maken onvoldoende afspraken over de beginsituatie, een aangepaste doelenselectie, de voorbereiding en de uitvoering van een aanbod op maat en de evaluatie. Bij de selectie van leerinhouden houden de meeste leerkrachten geen rekening met de beginsituatie van de leerlingen. Daarnaast maken de onderwijzers onvoldoende afspraken om de inhouden die in de schoolloopbaan van een leerling meermaals terugkeren, op elkaar af te stemmen. Hierdoor blijven kansen tot verdieping en transfer onbenut. Voor sommige domeinen, zoals techniek, zijn de aangeboden leerinhouden niet gradueel op elkaar afgestemd. Teamleden hebben geen zicht op elkaars aanbod. In verschillende klassen maken de onderwijzers gebruik van het onderwijsleerpakket voor Nederlands om het leergebied wereldoriëntatie invulling te geven. In de praktijk vervangen de onderwijzers vaak de lessen wereldoriëntatie door lessen Nederlands. De functionaliteit en de gerichtheid op maatschappelijke integratie van het aanbod is in verschillende klassen zeer beperkt. In de kleuterklassen stemmen de kleuteronderwijzers het onderwijsaanbod nog onvoldoende af op het ontwikkelingsniveau van de kleuters waardoor ze een aanbod krijgen dat te weinig aansluit bij hun mogelijkheden.
Uitvoeringsfase <i>Planmatige aanpak</i> <i>Aanbod op maat</i> <i>Organisatie op maat</i> <i>Actief leren</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Methodiek en werkvormen</i> <i>Samenhang realiseren</i>	Het schoolteam slaagt er onvoldoende in om tijdens de uitvoeringsfase een aanbod op maat van de individuele leerling of groep te realiseren. Het schoolteam stemt de inhouden af op het ontwikkelingsniveau en de interesses van de leerlingen. De klaspraktijken tonen vooral de focus op kennis, terwijl gericht inspelen op vaardigheden en attitudes weinig gebeurt. Het aanbod is onvoldoende functioneel en weinig gericht op de maatschappelijke integratie van de leerlingen. In de kleuterafdeling vertrekt de thematische werking vanuit de jaarkring waarbij er aanzetten zijn van exploreren, experimenteren en zelfontdekkend leren. Exemplarisch is de werking met de ontdekdozen. Tegelijk gebruiken de kleuteronderwijzers te veel werkblaadjes als verwerkingsactiviteit. In de lagere afdeling primeert een klassikale aanpak, gericht op de verwerking van het onderwijsleerpakket. Het schoolteam creëert weinig situaties waarbij de

leerlingen kansen krijgen om zelf te ontdekken, te ervaren en al spelend te leren.

Het wereldoriënterend onderwijs is eerder statisch en weinig gericht op doe-activiteiten. Daarnaast streven de leerkrachten onvoldoende de transfer van inzichten naar of vanuit andere leergebieden na.

Differentiatie in de aanpak of het aanbod is veeleer beperkt. De aandacht voor de integratie van ICT tijdens de lessen, in functie van opzoeken en raadplegen van informatie, is sterk leerkrachtafhankelijk. In verschillende klassen ontbreken tijd- en ruimtekaders, zijn deze niet op elkaar afgestemd of krijgen ze geen functionele invulling. Het schoolteam heeft aandacht voor uitstappen in de lokale omgeving en maakt gebruik van het park rondom de school. In een aantal klassen is er aandacht voor actualiteit. Het schoolteam doet grote inspanningen om alle leerlingen te laten deelnemen aan de meerdaagse extramurosactiviteiten.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering

De evaluatiefase is onvoldoende uitgewerkt waardoor het schoolteam geen beeld krijgt over de kwaliteit van de handelingsplanning noch over de vorderingen van de leerling(en). Bij gebrek aan een weloverwogen doelenselectie komt het schoolteam niet tot een doordachte evaluatie. De huidige praktijk is sterk product- en kennisgericht en heeft weinig aandacht voor vaardigheden en attitudes. Het schoolteam slaagt er niet in zich een correct beeld te vormen over het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De evaluatie leidt niet tot een nieuwe beginsituatiebepaling. De rapportering aan ouders biedt weinig zicht op de vorderingen en het beheersingsniveau van de leerling.

De criteria die de (eind)klassenraad hanteert om te beslissen of de vorderingen van de leerlingen voor wereldoriëntatie voldoen om de uitreiking van een getuigschrift te overwegen, zijn niet transparant en stemmen niet overeen met de informatie uit de leerlingendossiers.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school beschikt niet over een systematiek in het opsporen van tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het verzamelen van verplichtte informatie en het uitvoeren van controles door de interne en externe dienst vertonen ernstige lacunes. De school kent onvoldoende de tekorten en actiepunten waaraan ze dient te werken en mist de alertheid om ongunstige situaties in de leer- en werkomgeving op te merken. Dit resulteert in een onvoldoende planmatig en doelgericht veiligheidsbeleid.

De school beschikt, sinds het betrekken van het gerenoveerde gebouw in april 2015, niet over een globaal preventieplan en een jaaractieplan. De externe dienst kwam langs voor de oplevering en het betrekken van het gebouw. Dit verklaart o.a. waarom de school een aantal specifieke tekorten nog niet heeft opgemerkt, geregistreerd, gebudgetteerd en aangepakt.

Een cultuur waarbij elke schoolparticipant op zijn niveau verantwoordelijkheid neemt, ontbreekt.

Uit de uitgevoerde controles van externe controlediensten, de interne en externe preventiedienst blijken er meerdere tekorten te zijn opgemerkt. Tijdens de doorlichting werden een aantal kleinere tekorten aangepakt. Enkele tekorten worden in de planning opgenomen. Voor andere is het onduidelijk welke initiatieven de school hieromtrent zal nemen.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting alle locaties van de leer- en de werkomgeving. Tijdens het bezoek viel op dat niet alle locaties, meubilair en sanitair even comfortabel en geschikt zijn voor kleuters, leerlingen en volwassenen.

De instelling krijgt een ongunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Door de ontbrekende systematiek in het opsporen van tekorten, de gebrekkige beheersing van de vastgestelde tekorten en de feitelijke situatie, wekt het huidige beleidsvoerende vermogen in de instelling weinig vertrouwen. Een nauwgezette opvolging van de verbetering van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is nodig. De huidige situatie vereist een professionele analyse, advies en daadkracht van het schoolbestuur.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja

• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
--	----

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsaanbod

- Doelgerichtheid** Het schoolteam verkent onvoldoende de visie en de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen. De basisprincipes ervan geven weinig richting aan het onderwijsaanbod. Tegelijk is het voor vele teamleden onduidelijk in welke mate het pedagogisch project van de school mee bepalend is voor de keuzes die het schoolteam maakt ten aanzien van het onderwijsaanbod. Het schoolteam streeft ernaar het onderwijsaanbod te enten op de beginsituatie van de leerlingen en hun zorgvragen, maar dit gebeurt in de praktijk weinig doelgericht. Het schoolteam slaagt er niet in de onderwijskundige zorgvraag te verbinden aan het planmatig nastreven van een onderwijsaanbod dat op de decretale ontwikkelingsdoelen is afgestemd. Het lukt het schoolteam onvoldoende de ontwikkelingsdoelen te operationaliseren naar de eigen onderwijscontext.
- De multidisciplinaire klassenraden, de individuele handelingsplannen en de groepswerkplannen sturen het onderwijsaanbod in de school te weinig aan. Het schoolteam krijgt een grote autonomie bij de samenstelling van weekroosters, bij de vastlegging van de onderwijstijd voor de verschillende leergebieden en bij de realisatie van hun onderwijspraktijk.
- Een handelingsplanmatige aanpak van het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling ontbreekt. Als voorbereiding op het vervolgonderwijs investeert het schoolteam een aanzienlijk aantal lestijden in het domein 'techniek', maar slaagt er niet in het aanbod voor dit domein af te stemmen op het aanbod wereldoriëntatie van de klasleerkracht. Het onderwijsaanbod is er onvoldoende op gericht een harmonische ontwikkeling van de kinderen na te streven.
- Ondersteuning** De meeste teamleden hebben een positief stimulerende omgangs- en begeleidingsstijl en hebben een groot hart voor de leerlingen. In verschillende klassen echter is het pedagogisch klimaat eerder turbulent. Enkele teamleden zijn er zich niet van bewust dat ze het probleemgedrag van de leerlingen versterken door hun klasmanagement onvoldoende te richten op het voorkomen van problemen.
- Op sommige momenten voorziet het schoolteam buiten de lestijden in een zinvol vrijetijdsaanbod. Exemplarisch zijn de leesmomenten in de middagpauze. De verschillende onderwijsbetrokkenen zijn slechts beperkt op de hoogte van elkaars werk waardoor er nauwelijks afstemming is. De informatiedoorstroming tussen alle kindbetrokkenen heeft zelden tot doel het onderwijsaanbod bij te sturen.
- Doeltreffendheid** Het schoolteam onderzoekt weinig of haar onderwijsaanbod voldoende doeltreffend is. De analyse van gegevens over leerprestaties, de doorstroming naar het vervolgonderwijs en de resultaten van oud-leerlingen vormen momenteel geen ijkpunt.

Ontwikkeling Vanuit persoonlijke interesse of vanuit een sterke betrokkenheid bij het werk volgen verschillende teamleden geregeld nascholing. Het effect van gevolgde nascholingen is vrij beperkt. Het schoolteam gaat zelden in op nieuw verworven inzichten van individuele teamleden en vertaalt of implementeert deze zelden in de schoolwerking.

Het schoolteam heeft geen zicht meer op de prioriteiten van de school. Het gemis aan expliciete keuzes, implementatiestrategieën en opvolging van opgestarte initiatieven belemmeren de schoolwerking.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Vanuit hun betrokkenheid of professionaliteit zijn de meeste teamleden intuïtief alert voor het sociaal-emotioneel welbevinden van de leerlingen. Ze hebben respect voor de thuissituatie en de context van de leerlingen. Ook trekken ze tijd uit voor herstelgesprekken met leerlingen. Hoewel de meesten met veel zorg de leerlingen proberen te begeleiden, gebeurt de sociale en emotionele begeleiding onvoldoende doelgericht. Acute noden opvangen en crisismomenten beheersen, zijn de belangrijkste initiatieven die de sociale en emotionele begeleiding kenmerken. De school beschikt over een visie op de sociale en emotionele begeleiding, maar wendt deze onvoldoende aan. Het schoolteam kwam noch tot een visie, noch tot duidelijk afspraken over de time-outwerking en over straffen en belonen. Teamleden bepalen autonoom op welke wijze ze hiermee in hun klas omgaan.

Een remediërende aanpak domineert de sociale en emotionele begeleiding. Niet alle teamleden zetten met doordachte maatregelen in op preventie. Het schoolteam stemt het onderwijsaanbod te weinig af op de individuele leerlingennoden. Situaties lopen uit de hand omdat een aantal leerlingen onvoldoende uitdaging krijgen en voor anderen de verwachtingen te hoog staan ingesteld.

Ondersteuning Tijdens de klassenraad probeert het schoolteam de sociaal-emotionele ontwikkelingsnoden van de leerlingen in kaart te brengen en van daaruit een algemene, brede zorgvraag te formuleren. Hiervoor gebruikt het schoolteam een screeningslijst, maar de resultaten sturen het handelen niet aan. De planningsdocumenten geven geen informatie over hoe het schoolteam een concrete aanpak als antwoord op deze zorgvraag systematisch uitwerkt. Ook de klaspraktijk maakt weinig transparant hoe het schoolteam de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen in het onderwijsleeraanbod integreert.

De ondersteuning van de leerkrachten bij de realisatie van hun dagelijkse praktijk blijft grotendeels beperkt tot de uitwisseling van informatie en ervaringen tijdens overlegmomenten. Op informele wijze reflecteren leerkrachten onderling over voorvallen en mogelijke aanpak. Ofschoon de directeur steeds bereikbaar is voor probleemsituaties en een luisterend oor heeft voor het schoolteam, krijgen de leerkrachten zelden feedback op hun pedagogisch-didactisch handelen. Dit geeft de leerkrachten een grote vrijheid om de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen volgens eigen inzichten invulling te geven.

Een aantal teamleden hanteert een schooleigen visueel schema over hoe sociale omgang in elkaar zit.

Het schoolteam heeft onvoldoende aandacht voor de visualisatie van dit model. Het schoolteam werkte voor beide doelgroepen een aantal leefregels uit. Het repressieve aspect valt daarin op.

Het schoolteam investeert heel wat lestijden en materiële middelen voor de opvang van leerlingen die tijdelijk niet in de klas kunnen verblijven.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam staat weinig stil bij het effect van de eigen aanpak op de leerlingen. Het schoolteam heeft geen systematiek om na te gaan of de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen doeltreffend verloopt. De evaluatie van bepaalde initiatieven en acties gebeurt veeleer vrijblijvend. Een aantal teamleden signaleert dat de speelplaatsbegeleiding voor hen een moeilijke opdracht blijft. Ook de procedures die tot de crisisopvang van leerlingen leiden of de aanstelling van teamleden die hiervoor instaan, werden nog niet tegen het daglicht gehouden.
- Ontwikkeling** Meerdere teamleden geven te kennen dat een schooleigen visie en aanpak van probleemgedrag zich aandient om steviger tegemoet te komen aan de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. Sommige teamleden volgen nascholingen om zich te verdiepen in een aantal actuele inzichten en recente ontwikkelingen ten aanzien van de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. De transfer van nieuwe inzichten naar de school- en klaspraktijk gebeurt onvoldoende.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het intern leiderschap berust bij de directeur en het kernteam waarin de orthopedagoog, de doelgroepcoördinator, de BLIO en de GON-coördinatoren zetelen. De organisatorische en administratieve aspecten van het schoolleven slorpen vrijwel alle tijd van de directeur op waardoor hem onvoldoende tijd en ruimte rest voor de pedagogisch-didactische schoolwerking. Hij slaagt er slechts beperkt in met het kernteam het schoolbeleid uit te bouwen. Binnen het onderwijskundige luik maakt het kernteam weinig werk van prioritering op korte of lange termijn. Mede door een gebrek aan duidelijke mandatering slaagt het kernteam er onvoldoende in om vernieuwingen te implementeren. Het schoolteam beschrijft de directeur als een motivator met een sterk empathische houding voor leerlingen, ouders en medewerkers. Ze waarderen zijn grote inspanningen voor de realisatie van een comfortabele schoolinfrastructuur. De directeur streeft naar een hoog welbevinden van de teamleden. Hij geeft hen grote autonomie en vertrouwen. Hij stuurt het schoolteam slechts beperkt aan via de functiebeschrijvingen, klasbezoeken en functioneringsgesprekken. Deze initiatieven resulteren niet in afspraken, coaching, opvolging en evaluatie. Het schoolteam ziet dit gebrek aan aansturing en opvolging, maar velen vallen terug in hun comfortzone. Daarnaast gebruiken enkele teamleden de doelgroep als excuus voor een verzwakt pedagogisch-didactisch school- en klasklimaat. Een aantal teamleden formuleert de bereidheid hun schouders te willen zetten onder de noodzakelijke onderwijsvernieuwing. Ze willen hierbij uitgaan van de aanwezige deskundigheid, aangevuld met externe expertise.
- Visieontwikkeling** In het pedagogisch project kiest het schoolteam uitgesproken voor een fundamentele aanpak van emotionele noden, gedragsmoeilijkheden en een aangepast onderwijsprogramma. Deze schoolvisie stuurt het handelen slechts beperkt aan. Het schoolteam ziet in dat de aanwezige visieteksten noch doorleefd, noch geïmplementeerd zijn. Een gedragen visie op de leergebieden waarbij het schoolteam rekening houdt met de basisprincipes die in de ontwikkelingsdoelen van het buitengewoon onderwijs verwerkt zijn, ontbreekt.
- Besluitvorming** De schoolorganisatie voorziet heel wat structuren voor een participatieve schoolcultuur waarbij het schoolteam met gedeelde verantwoordelijkheid kan werken aan de schoolontwikkeling. Het schoolteam wendt de bestaande overlegstructuren echter weinig doelgericht aan om tot onderwijsvernieuwing te komen.
- De thema's van de maandelijkse personeelsvergaderingen beperken zich veelal tot praktisch-organisatorische aspecten van het schoolleven of hebben een informatief karakter. Het schoolteam benut deze vergadermomenten echter te weinig als leer- en werkmomenten. In het typeoverleg komen vooral de sociaal-emotionele problemen van leerlingen aan bod. Het kernteam wendt dit overleg niet aan voor de aansturing van het pedagogisch-didactisch handelen. Overleg op klasniveau gebeurt op informele basis wat een multidisciplinaire aanpak en een horizontale afstemming van de leergebieden in functie van de noden van de leerlingen hypothekeert.

In de cel leerlingenbegeleiding bespreekt het schoolteam en het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) de problemen, de vragen en de noden van leerlingen die onmiddellijke opvolging vragen. In hun wekelijks overleg bespreken de paramedici onder andere de inzet van de therapeutische middelen. Elk teamlid participeert in een werkgroep. Ondanks goede wil slagen enkele onderwijskundige werkgroepen er niet in tot een concreet resultaat te komen. Hiervoor ontbreekt aansturing, coaching en opvolging.

Kwaliteitszorg Na de vorige externe controle viel de onderwijsvernieuwing in de school grotendeels stil. De pedagogische begeleiding ging een aantal keer met het schoolteam aan de slag.

De implementatie van vernieuwingsprocessen verliep echter onvoldoende trajectmatig. Het gebrek aan gezamenlijke doelgerichtheid maakt van onderwijs geen schoolgebeuren maar een individuele aangelegenheid.

Via de personeelsenquête signaleerde het schoolteam een aantal ernstige knelpunten van organisatorische of pedagogisch-didactische aard. Het schoolteam pakte niet alle knelpunten systematisch aan. Een formele tevredenheidsbevraging bij ouders of leerlingen gebeurt niet. Het schoolteam baseert zich op de informele contacten om zich hierover een beeld te vormen. Het schoolteam doet geen systematische gegevensverzameling over de voortgang van de schoolloopbaan van oud-leerlingen. Deze informatie komt in de school binnen via informele contacten, de begeleiding en opvolging van oud-leerlingen via GON-begeleidingen. De verzamelde schoolloopbaangegevens leiden niet tot een bijsturing van het onderwijs- of begeleidingsaanbod.

De criteria waarop de school getuigschriften uitreikt zijn weinig valide en in tegenstrijd met Art.54 uit het Decreet Basisonderwijs. De onderwijsinspectie beschouwt de leerdoelen van het gevolgde handelingsplan niet als gelijkwaardig met die van het gewoon lager onderwijs.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Enkele teamleden leveren inspanningen om met thema's en gedifferentieerde activiteiten aan te sluiten bij de leefwereld, de interesses en het ontwikkelingsniveau van de kleuters.
- De introductie van een digitaal platform biedt de mogelijkheid om vanuit de beginsituatiebepaling leerlingengegevens transparant, overzichtelijk en multidisciplinair te registreren en bij te houden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam is bezorgd om het welbevinden van leerlingen.
- De meeste teamleden hebben binnen de dagelijkse omgang en de verslaglegging een respectvolle houding voor de eigenheid, de achtergrond en de context van elke leerling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De toegankelijke en motiverende houding van de directeur draagt bij tot het welbevinden van het schoolteam.
- Het schoolteam bouwt ervaring op met overlegstructuren die een participatieve beleidsvoering mogelijk maken.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuter- en de lagere afdeling kunnen de beschikbare onderwijstijd efficiënter aanwenden om een zinvol, doelgericht en functioneel onderwijsaanbod te realiseren.
- Het schoolteam kan binnen wereldoriëntatie meer aandacht opbrengen voor activerende werkvormen die aanzetten tot exploreren en experimenteren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan zowel in het onderwijsaanbod als bij de sociale en emotionele begeleiding meer inzetten op een preventieve aanpak gericht op het voorkomen van probleemgedrag.
- Het schoolteam kan voor de sociaal-emotionele begeleiding van leerlingen een strategisch en werkbaar schoolsysteem ontwikkelen dat een gelijkgerichte, handelingsplanmatige aanpak beoogt en ondersteunend werkt naar leerlingen en teamleden.
- Het schoolteam kan het totale onderwijsaanbod, zowel op individueel als op groepsniveau, steviger aansturen vanuit de decretale ontwikkelingsdoelen. Operationele tussendoelen kunnen de relatie leggen tussen de ontwikkelingsdoelen en de specifieke zorgvragen van de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur kan het pedagogisch-didactisch beleid uitbouwen vanuit een steviger gezamenlijke gedragen visie en waarbij doelgerichte, afgebakende acties uitgewerkt, opgevolgd, geëvalueerd en bijgestuurd worden.
- Het kernteam kan werk maken van een onderwijskundig prioriteitenplan op korte, middellange en lange termijn met aandacht voor de bijhorende professionaliseringstrajecten.
- De directeur kan werk maken van een duidelijke mandatering van de kernteamleden, zodat zij een gedelegeerde verantwoordelijkheid kunnen opnemen.
- Het kernteam kan meer inzetten op gerichte aansturing, coaching en opvolging van alle aspecten van de schoolwerking om de effectiviteit van de organisatie en het onderwijsaanbod te verhogen.
- Het kernteam kan de eigen kwaliteit meer systematisch onderzoeken en bewaken door vanuit outputgegevens, waaronder leerlingenresultaten en outcomes, de sterktes en zwaktes in kaart te brengen, te analyseren en samen te bespreken als basis voor doelgerichte acties.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam moet de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands op een handelingsplanmatige wijze nastreven door een kwaliteitsvolle invulling van de verschillende fasen in de handelingsplanning. Het schoolteam moet voor het leergebied Nederlands de handelingsplanning afstemmen op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen en via multidisciplinair overleg de selectie van ontwikkelingsdoel
- Het schoolteam moet de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie op een handelingsplanmatige wijze nastreven door een kwaliteitsvolle invulling van de verschillende fasen in de handelingsplanning. Het schoolteam moet voor het leergebied wereldoriëntatie de handelingsplanning afstemmen op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen en via multidisciplinair overleg de selectie van ontwi
- Het schoolbeleid moet de vastgestelde tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne wegwerken.
- Het schoolteam moet de voorgeschreven procedure respecteren om getuigschriften af te leveren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

ONGUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor **type 3 - kleuteronderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands, wereldoriëntatie.
 - voor **type 3 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands, wereldoriëntatie.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:
de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling opgestart.

GUNSTIG

- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan PANHUYSEN de inspecteur-verslaggever	Philippe COCKX de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

9 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen de opgelegde termijn na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

Op basis van het ministerieel besluit van 18 mei 2010 houdende delegatie van sommige bevoegdheden inzake onderwijs aan de inspecteur-generaal en conform art. 3 en 4 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de criteria ter beoordeling van verbeteringsplannen van 17 januari 2014 keurde de inspecteur-generaal het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **28 mei 2019**.